

ოვერი

ნიკოლოზის ქუჩა, 21.

გაზეთის დასაბარებლად და განცხადებთა დასაბუჯდად უნდა მიმართონ რედაქციას და წერა-კითხვის გამავრც. საზოგადოების კანცელარიას.
ფასა განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე— 16 კაპ. მეოთხეზე— 8 კაპ.

გაზეთის ღირსება:

წი	მან. კ.	თვე	წი	მან. კ.
12	10	6	6	—
11	9 50	5	5	50
10	8 75	4	4	70
9	8	3	3	55
8	7 25	2	2	75
7	6 50	1	1	50

ცალკე წიგნები—ერთი შაბრი.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

გაზეთობა ტფილისის სათავადო-კანონიკო პანსიან ამით აცხადებს, რომ 9 აგვისტოს 1895 წ. დღის 12 საათზე ქ. ტფილისში, ბანკის საღვთოში, ფრეილინის ქუჩაზედ მოხდება აჯარო ვაჭრობით გასყიდვა ალექსანდრე და ვლადიმერ სტეფანეს ძე კლიუჩაროვების უძრავის ქონებისა, რომელიც ბანკს დარჩა, რადგანაც ვაჭრობით ვერ იქნა გასყიდული და ამყოფება ქ. ბათუმში, „ნურისა“ ნაწილში, სმეკალისკისა და კამაროვკის ქუჩაზედ; უძრავი ქონება შედგება სახლის ორ-სართულიან სახლისაგან, რომელითაც ვართ საბინათსაველიც, მიწა ზომით სამას ოთხი ოთხი საფ., შემდეგ საზღვრებში: ღმრთავლეთით სუკიანის ნაწილი, რდილოეთით—კომაროვკის ქუჩა, ვასავლეთით—სმეკალისკის ქუჩა და ახრეთით მაჭარაინის მამული. მათზედ ირატება სათანო ვალი 8,500 მან. 66 კ. და ნედლიყები 078 მან 30 კაპ. ვაჭრობა 19,578 მან. 96 კ.—იმაღ დაიწყება. ბანკის სათანო ვალი ამავე ბანკის გირავობის ფურცლებით შეიძლება გაუქმდეს მანეთზედ მათის ნამავლის ღირებულებისა და აგრეთვე.

ბანკის თანხმობით, შეიძლება ვალი მსუაღვრულ იქნას გადატანილი; ხოლო სავად შესატანი გარდასახა და სხვა ნედლიყები ნაღდ ფულად უნდა იქნას ბანკში წარდგენილი.

(3—5—2).

ახალი ამბავი

ლრამატიულ საზოგადოების გამგეობის სხდომა, თანადსწრებით გარეშე პირთა, შეიკრება ოთხშაბათს საღამოს ბანკის დარბაზში. გამგეობამ კრების წარუდგინა 30 პისსზედ მეტი მომავალ ხეზონში წარმოსადგენად. კრებამ თითქმის ყველა პისსები სასურველ წარმოსადგენად იცნო, და თავისი მხრითაც რამდენიმე კლასიკური პისსი ურჩია. სისამ პისსებისა გამოცემაზედ შემდეგში, როდესაც გარკვევით შევიტყობთ დასის რაოდენობას და ვინაობას, მაშინ უფრო ნამდვილად შეიძლება რეპერტუარის გამოცემაზედ. კრებამ უმოთვრესი უფრადლება მიჰქცია იმას, რაც შეიძლება მეტი ორიგინალური პიე-

სები წარმოადგინოს. თუ კი რომელიმე ორიგინალურ პისსს რამდენიმე ღირსება აქვს წარმოადგინონ და ამით ახალგაზდა ავტორები წააქეზონ შემდგომისთვის; თუთი გამგეობამ ამ ხზონსა და ამავე სეზონში რამდენიმე ახალგაზდა ავტორის ორიგინალურ პისსებს წარმოადგენინებენ.

წერა-კითხვის გამავრცელებლის საზოგადოების გამგეობას მოუვიდა ცნობა, რომ მის მიერ არჩეული ქუთაისის სათავად-ანსაუროსკოლის გამგებლად (ინსპექტორად) ბნ სვიმონ ზესარიონის ძე ლობჯინაძე კავკასიის სამოსწავლო ოლქის მხარეზედ დაუმტკიცებია ამ თანამდებობაზედ.

ქუთაისის საფილოქსერო დასმა გამოიკვლია მდინარე ჩხერიმელის აღმოსავლეთ მხარეს გაშენებული ენახები. დასმა გადასინჯა ს. წიფაში შეიდა ენახი, სივრცით 1 1/4 დესეტინა და გ. გოლიმანაში ათი პორცენტის ანგარიშით 32 ენახი, სივრცით 10 2/3 დესეტინა. სულ გასინჯეს ოცდა-შვიდი-ათასი ვაზის ძირი, 17 მათგანს ფილოქსერა გამოიანდა.

ფილოქსერა ძირები და მათ ირგვლივ გაშენებული ვაზები გავიროს ნანშირ-ბაღით და მწვეს.

ქართველი შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოებამ მოკლე ხანში ახალიცხეში გაჰყვინის სამიჯიბელოს.

პოლიციის მესამე ნაწილში, პაპოვის წესქეობას, სადაც დანიშნულია პოლიციისაგან საბანაო ადგილი, ყოველ-დღე, ნამეტურ კვირებით აუარებელი ყმაწვილი და მუშა ხალხი იყრის თავს საბანაოდ. აქვე არიან „ჯიზის ოსტატები“ და მოხატულნი თუ არა, რომ მოზანადემ თელი მოაშორა ტრინსისსო, შეუდგებენ ჩხრებს, და თუ ფული ვერ ნახეს, მაშინ ან ხალხის, ან შალვას და ან ფეხსაცმელს გააშრობენ. მოზადარა, რომ მოზანადე უტანისმისოდ დარჩენილია და იძულებული ყოფილა შინამდის ისე მისულიყო. ჩემად ქურდობას ვინ ჩივის, საქმე იმაშია, რომ აშკარად მოტაცებულ დაიწვეს. მაგალითად, 3 აგვისტოს, დღის 8—9 საათზედ ბანაობდა ვიღაც კაცი, რომელსაც იქვე ეწყო ტანსამოსი, გამოიჩინა ვიღაც ბორბა, შეუპოვრად დას-

წვდა ტრინსამოსს, ამოიღო ფული და მოჰკურცლა. საბარლო კაცი ამოად უყვიროდა ჯიბეგარს; ვიღაც წყლიდან გამოვიდოდა და გამოცხადებოდა, ჯიბეგარმა თავს უშეწვლია.

ამგვარი ქურდობა ძლიერ ხშირია ხსენებულ ადგილში და საჭიროა ყურადღება მიჰქცეთ, ვისაც ჯერ არს.

ავჯალას და მცხეთას ძალიან ბევრი ხალხი მიდის ტფილისიდან კვირა-დღეობით ორი-სამი საათით სოფელ ღრის გასატარებლად, მაგრამ, სამუშაოდ, ავჯალას ვეღარ იკრებთ, სოფელს აღარაფრია ჰგავ იგი; ორთაქლა გვერვნება. ყველა ბაღებზედ შემდეგი წარწერაა: „რას-პიოვანი ი ნივინოს“ და ყველა ბაღში არღებენ ქვეყნიანებს. ამიტომ ქალაქის მცხოვრებნი მოსალოდნელს სიამოვნებას ვერ შეძლებენ და უშეპოფილოდ ბრუნდებიან შინ.

დ. უვირილი: ამ უკანასკნელს ღრის ჩვენს დაბას ბევრი უსაქმოდ მოხეტიალე ხალხი შემოეჭრა. მაგრამ, რადგანაც ამ უსაქმობის ხელშეწყობა და თავი უნდა ამათ, ამიტომ უნდა შეჰვეოდ იფიქრონ და ავე-

უკვლავი

ყველა იმედი ტვილი-სანეტარო არღმოვედინა გულს მრავალ-ტანჯულს, ვლავ გაიღვიბა მან, რაც წარსულში მოქცეულა ქართლის უკვლავს სულს...

ესდგევარ იქ, სადაც მამა პაპანი ამზობლის ტანჯულს რწმერის აველ-რებდებდა და სადაც მათსა მხნობას გმირულს ვის ნაოქრონი ბანას აძლევდნენ... სად წყვილი ღორე ზეცას მართლსა აქვევლად, მსხვერპლად ვეღინებოდა, და მითი ქართველს გამანვეებულსა ყვალად იმედი უბრუნდებოდა...

იქ, სად ბუნება საამოდ ჰყვავდა, ვალსა იტაცებს და ხარობს გული, ად ტანჯვა მამამ და სტლის ქენჯნა ქრება... ნეტარობს ყველა სულდგმულს...

აქ მიწას უღღნის ცა შორის სლომს, იწა ლავარდს ცას ეტრფილდება, და ორივერად გულს დაბოლებულს მხნევებს, ტვილიად ეალრსება!.. ვიწმ ამ ქვეყნას, ამ არე მარს, ამ მოთხეს ქვეყანად გარდმოვლენისა; იხარე, გული, მრავალ-ტანჯულს, შესწმინდე ცრემლი თვალს მილულულსა!

შხნავ, ნანგრევნიც ძველის დიდების თითქოს აღმდგარან მკვლარითი ხელ-ახლად,

შენც მას გიჩვენენ, —ა—ღედამიწე მენდვირც ღმრთის გაფრქვეს მკურნალად!

უკვ აქეთ შვი ფიქრები, წამის სიმშვიდე მიუძღვენ სულსა, ისიც გვეყოფა, რაც მწარე ხედრამ გარგუნა დღემდის მრავალ-ტანჯულსა!

ზედანური. 4 ივნისი, 1895 წ.

ს უ რ ა თ ი

სოფლის ცხოვრებიდან.

I

ჯერ ისევ დილა იყო, დილა მაინისა ისეთივე ტუფა და ღამაზა, როგორც ტრუფა ბოლმე თეთი მისი. ა. გარდაშენის გლეხებს და იყო გამოვლენა და სამუშაოდ მიხდებოდა სიგურებოდნენ; აქა-იქ მოსინდა გაფანტული ღორ-ხბო და სოფლის აჯორწახებული დედაცოცები, როდლებიც ყვირილითა და კივირით საქობელს ეუცეებოდნენ. მალღა ხეზედ ფრინველები ქაკოკობდნენ და დილით სუფთა პაერში წკიალილი ფრინველები მათი ხმა. ძირს-იქ სა-მინელი ქვეტინი, ბლავი, ღამა-იყო, გადამხილი და ხმაურობა მოიხმოდა. ყველა ეს, ერთად შეერთებული ხმა, გაჰქობდა მინდობად დილის ნიავს და გლეხის ნაჭირახულეებ უნებს უნებოდ, რის გამოც ჯე-ჯილეს ზღვასათი აფლავებდა.

ღმინობდა მთელი სოფელი და ცხრა თვალა მზე თვალ-უწვდენელ და ფილოლი მათს გადამოკიდებოდა.

სოფ. გარდაშენის გზა-ტყეილზედ გაიქონდა ომდენიმე ფხავი.

ერთი მათგანი ყველაზედ წინ მოადავადება და საძიებელი ხეხუთი მოგოროვად ტაშითი გაყრულს მ-

რახედ. ეს გახლდათ დაბა ც—ს მოვაკრე და ს. გარდაშენის კარგი ნაცნობი ბაღდასარ ტერ-ბაღდასარი-ანცია.

ბაღდასარ ტერ-ბაღდასარიანცხედ, როგორც ეტყობოდა, არავითარი გავლენა არა ჰქონდა სულის ჩამდგმულ მისის დღას, მის სახე მოაღწეულა, თვალნი ასწილდებოდა, და მოპარსული პირის სახე საშინლად დაჰპარსებოდა. მოდიოდა თავ-ჩაღწეული, დაფიქრებული. აშოლოდ ზოლოდ გათაშეებით გადავლებდა ბოლომდე თვალს გზის ნაპირებზედ გადაჭიმულს ჯგჯილეს და მამნი-კი მის თვალეში სიხარულის ნაეჭრული დევიდებოდა.

ტერ ასტანს! რა ჯგჯილია, შენი ქითომ და წილდუღება ბაღდასარი-და და ფეხი აუჭარა. ბაღდასარს ჩაეკილო ზუსტეს ტაკა-ტაკუკი გაუღიოდა და ბაღდასარიც ფეხს აუკლდებდა. მას უკან მოსდებდა ხმელმსხილი და ტან-დაბალი სოფლის მოხელენაცვალი, რომელიც მალ-მალ დასდებდა ბოლმე გლეხზედ ჩამოკიდებულ მელდს, თერე მათყურად მსხვილად ბოლმე თეთი თანახეხვის იორობაზე გლეხს და ბრძანების ელოთი ეუხებოდა; გგამოაღდე ფეხი, შე ოჯახ-ქორა, ყრა ხდებდა სადლობის დრო მოვიდაო. იორა-იეც უსიტყვოდ შემორ-ღებოდა პტარმინის პაოო-მშობის ბრძანებას და გაუბედავად წინ მიიფედა.

ბეჭავი სახაზავი იყო ამ დროს სწავლი იორდენე. მის თვალეში ნათლად იხატებოდა ის დანჯარულობა და დაქცობა, რომელიც წოლად რგებოდა ცხოვრების უკუღმარაობით და-

ძაბუნებულს სოფლის შოფს. ნათლად ეტყობოდა ის ძაღომარეობა, რომლის შემოხებითაც ყველა ზურგზედ ამაბობებია ჩვენ გლეხს და თავის ეზო-თგულ სახედარად გაუხლია. იორდენე გლეხს ცალი ხელი უბეში ჩაელო, მერე იღლიაში იფინს სახრე ამოეჩლიავებინა და ისე მარა მიეჭრა გულზედ, თითქოს მისი თანამგარბობის ეს სახრე-ე ყოფილიყო.

ღიღანს მიდიოდნენ ჩემად ჩვენს მგზავრები. ბოლოს ბაღდასარა შეჩერდა, ვინისა ახალალებდა ბოლომდე, გაქონილი, შლავკა-პოხინდა და ერთი დონიერად ამოიფშენა. ამ ამოფშენაზედ გამობრელობა მუცელმა ხანხარი და დიწყო და ჩასუქებული კისერი კოტონ-მოკიდებულივით დაუწითლდა. ოფლი უწოწურით ჩამოსდიოდა დაპარსებულ სახეზედ და ჩასუქებულ თვალის ქუთუთობები ცბურცებოდა, ქმინავდა ბაღდასარი და გაქონილის პატარუბით სახეს იგროვებდა. მგზავრებიც წამოწვივნენ.

ვა, ვარაუდი არა გაქვს, რა მიხვალა ცხელა? გიყვიროს საძიებმა და ნაცვლად მხეხედა.

მისის ვასულია შენიჭირები და, ძა რა იქნება. აო გვეყო ამთები წვიმები!.. დაბალს ხით უსაბუხა ხაცვალმა და გაიღიოქა. გიციხა სამუხამე, ამოლოდ იორობანმე-კი ამოიხიზო.

დემოთო შეითა, ილექი, წოუფულს კივი მოსავალი გვეტყება, არა? სიქვა კივი სიმამა.

ზაი, ზაი, რომ კარგი მოსავალი გვეტყება. ისევ იმ კლოთი უსასუხა ნაცვალმა. იორდენე-კი ჩახველა, ხმა ამოიწმინდა და გაუბედავად უთხრა:

— ალა, შენ უნდა ვიხაროდ! მგონი ყველს მოზარე უნდა იყო, არა? სიმამს არ ესიათევა სითამამე იორდენისი და შეტევით უთხრა:

— ვა მამავლე, ვითომ რატომ არ უნდა მისაროდეს. მე როცა ფულეხს ვაძლევდი ამ ჯგჯილების პატარონებს (ხელი ჯგჯილებისკენ ვიპვირა) ვახა ჰალა-ჰალა იყო!

— შენ, ნაცვალა, მიუბრუნდა მემდგმე მოხელეს. უნდა მიშველო, კალობას ჰყო ამეკივიბირა და ერთი კაი ჩოხას ჩაგაცევე. ხომ იცი, მე პირიანი კაცი ვაო.

— დემოთო შენი თავი მიცოცხლის ჩემო ბაღდასარ, ვიცი რომ პირიანი ხეცო ხარ. ეშმაკურის ღმინლით უთხრა ნაცვალმა და წასლა დაპარია.

— შენი ქობატეს კირიმე, მეც დამაცადე კლოობამდის. აბა რა ვქნა, ცხლა ერთი გრომუც არა მაქვს. დაეღრივა იორდენე.

— ვა, მე რა ვქნა, რომ არა გაქვს, ჩემი ფულეხი ახრუმიდან ხომ აო მოხულა, შე მამაცხონებულა, მეც ცხლა მიქვის. თუ არ მოიძირკვი, პირიანი ხეცო ხარ. ეშმაკურის ღმინლით უთხრა ნაცვალმა და წასლა დაპარია.

— პრიტავ მოიყვან-რა! რა არა მაქვს-რა, რას წივილებს, ხომ არ დაბარობ, შე დლოცკოლო. ნათელ-მირონი კაცი ხარ, ცოტა კივიდ დამაცადე, კვავ დემოთო ვა გლეხი.

მეყო. დღესვე უნდა ფულეხი დამიშველო.

— რა ვქნა, არა მაქვს და რა და-

ზენი იყო სოფ. ყინჩაურის მღვდელი, რომელიც მეტად მწიგნობარი ყოფილა, მჭადგებელი და ქრისტიანობის მოყვარე. ეს მღვდელი ამგვარად თავის ხალხს, ეს მღვდელი წინამძღვრობდა მათ, ეს ოსმალის უკუმათხეველობა, რომ ჩვენ დაგვიყენებოდა ჩვენს სჯულზედ და ჩვენ არაფერს დავჩვენებთ, თქვენ ერთგული ქვეშევრდობანი ვიქნებითო. სამართალი ამის ნების აძლევდა, რადგანაც ის მღვდელი მეტად გამტკიცებული იყო. ეს სხვა მღვდლებივით მათ არ დამორჩილება ოსმალოს ადგილობრივ მთავრობის განკარგულებას. ეს მღვდელი თავის სოფლის ხალხს გარდა, სხვა სოფლის ახალს გათავრებულს ქართველებშიც კი ჰქადაგებდა ქრისტეს სჯულს, მათ ასმენდა არცხვენდა საიდუმლოდ, რომ თქვენ ოსმალოს ბრძანების დემოჩილეთ ჩვენის ბეგიების მოტყუებით და სჯული გამოაცალეთ, გათავრებითო. როგორც კაცი სჯულს არ გამოიცილისო, თქვენ არაფერს დაგოცდეთ და თუ დიხიცობოდეთ, ეს უკეთესიც იქნებოდეს და სჯული დამტკიცებოდა. ამ მღვდლის მეომბებით ბევრი ახლად გათავრებული ქართველი ბოზრქი და მამა-პაპის სჯულზედ და საიდუმლოდ დაიწყო ქრისტიანობის აღსარება. ბევრნი ერთხელ და იმავე დროს თავარულ წესებსაც ასრულებდნენ და ქართველსაც.

მაგრამ გავიდა რამდენიმე ხანი, მღვდელი დასმენილი იქნა ჯაშუშებისაგან ამ ხეობის აღივხნა ხმამაშვილებთან, რომ ყინჩაურის მღვდელი თავისთვის არ დგება და ყინჩაურის

ხალხს გარეშე სხვა ახალ გათავრებულს ქართველებშიც კი ჰქადაგებს მდგელს სჯულსაო, ბევრი გადაუყვანა მან ძველს სჯულზე. ამის გამო ხშირად რისხვა აწივს იმ მღვდელს ხშირად მღვდლებში. ქრისტიანად დაშვებით უკანასკნელად გამოუცხადეს, რომ ესათავრებით, ხალხმა უარი უთხრა, მაგრამ მაღე ამთ ხოჯა და მოღვიბე გავჩვენებთ, ჯამე გავუყოფს და ლოცვის დროს იქ დაუწეოს ხალხს შეგვრებ, მღვდელს ხმა არ გასცეს, ამას უთხრას, შენ შენს ერთგულსაში ილოცე, ხმა არ ამოიღო, თორემ მაშინათვე თავს მოაჭრითო. ამ დროს მღვდელი მოხტეულიყო, რადგან, ამას ძალიც აწივდა მისი. ჰქადაგებისთვის თავი დაუწებებია და ეკლესიას კი არ განშორებია. მტკიცდებოდა დარჩენილა და თვითონ მართკოცა ლოცულობდა თურქი და ეკლესიის პატრონობდა.

რამდენიმე ხნის შემდეგ ეს მღვდელი გამაზლა ავად, ამას იქ ახალი გათავრებული ქართველები თურქე შიშის გამო ვერ ეკარებოდნენ, უშინოდან, რომ მთავრობამ ახაფერგი დაგეშაძისაო. მღვდელი ძლიერ ავად გახდა და შეწუხდა, საქმე გაუჭირდა. ამან მიზანთა ყინჩაურის ხოჯას და სთხოვა თავისთან მივსო. ხოჯა მივიდა, მღვდელმა უთხრა:

— რაკ ასე დავიღუპებით ჩვენ და აქეთ ჩვენის კაცისა აღარავინ არის და არც არავინ მეკარება მე, ამიტომ დადგავდეს შენ, რომ ჩემის სიცივლის შემდეგ შენ მიანიც მიპატრონო, დამასფულავი.

მღვდელი მალე გარდაიცვალა. მივიდა მასთან ხოჯა, თათარების წესით მოამბადა და ბოლოს ასწიეს და

წასვენეს მეტელზედ და ხოჯამ დასაფლავა. ამ მღვდლის და ეკლესიის ნივთები ხალხმა დასტავრდა და ამით წაიღეს ყველაფერი მალე დალიკველი იქნა თვით ეკლესიაც, ისე ჩაიღწეს ყინჩაურში მხოლოდ ნასადრდგი აღდგომა და ქვეი-დასანს. ისმალოს მთავრობის ეკლესიის სრულიად დაუტყვევებულად.

ხ. კ. (შემდეგი იქნება).

რუსეთის ცხოვრება.

პეტერბურგის ვაჭრებს გაუკონიათ, რომ წელს ვაჭართა მინისტრს ურთუყვია ერთი თვის უფლება, რომელიც მინიჭებული ჰქონდა თვის შემდეგულებით ამოვირა კანდალი. თვის შემდეგულად ვაჭარნივე განეკუთვნათ ინსტიტუტში მისაღებად. წელს ორიას ვაჭარმა არის პირველი ურსუ, ასე რომ სტუდენტები მრავლდებიან საკონსერვაციის სწავლების შემიღებად.

სეტემბერში პეტერბურგს არსდებოდა პირველი სკოლა საათის ყთების სასწავლებლად იმ პირობითა და წესით, როგორც კარგა ხანია შემიღებულია სახელმწიფო, უშიშარად შეიქცა. იქამდის საათის ყთების პეტერბურგში ხელისა მისაწავლებელში ასწავლიდა მხოლოდ პრაქტიკულად. ყმაწვილები მიიღებდნენ 12-15 წლისა; მათ მოეზონებათ მხოლოდ პირველ-დაწყებითი სკოლის დასრულების შემთხვევაში. სწავლა სამსწავლურად განგრძობდა. პირობა შეტყუების საგნები და შესდგება: გეომეტრია, პრაქტიკული და ტექნიკურად.

რი ხატვა და ხაზვა, საათის საქმის თეორია და პრაქტიკა.

ამ დღებში ვაჭარნი ცეცხლი ქადაგებენ რუსეთის ქალაქს; ნახევრავი მებრე და იწვევა ქალთა ბიროსი ვირონეტის გუბერნიისა.

ნარკვევა

(ყრანალ-ვაჭრებისაგან).

რუსეთისა და გერმანიის საერთო მოქმედების შესახებ იანაიაში შემდგომი ოფიციალური ამბავია დაბეჭდილი ბერლინის რედაქცია-გერმანიის საყოველთაო ვაჭრებში:

„სხვა-და-სხვა ვაჭრები ამტკიცებენ, ვითომ სახელმწიფოს განხრავა ჰქონდეთ, იანაიაზედ დილომატიურ ზედამხედველობით, რაც შეიძლება მალე გააყინონ იანაიის თვისი ვაჭრი ტერიტორიებიდან. ვაჭრები გარდა ამისა იმასაც კარგად, რომ ამ სკენის შესახებ ახალ პირობა შეტარეს რუსეთში, საფრანგეთმა და გერმანიამო. ამ სკენის შესახებ ვაჭრების ბრლინი სრულდებოდა არც იქნაო, არ იქნა სწორედ იმ ვაჭრებისა პირობა, რომლებიც სხვაზედ მეტად არიან ატყუებულინი ამგვარს სკენებში.

თვალის მოქმედებისაგან ვაჭრების გოლუბოვსკის ნახებთ თვალის მამულში დიდი ლაპარაკი გამოიწვია. რადგანაც დიდ ხნომდის შეჩერებული იყო რაღაც მიზეზით მათი შეხედება, ამიტომ ვაჭრების მათი თემში—და უფრო-კი ვენის ვაჭრები პრესისში გამოთქვა აზრი, ვითომ იგინი ძალიან ცივად შეტყუდნენ ერთმანეთისა, რადგან ვაჭრების საყოველთაო ვაჭრები“

მოვალეები-კი ბევრი, ძლიან ბევრი ჰყავს ბაღდასარ გეგორკის. მღვდელიდან დაწყებული უკანასკნელ გლეხამდის ერთი კაცი არს ქვენება მთელს იმ ახლო-მასლო მიწაში, რომ ბაღდასარის ველი არ მართლობდო. მართალია კი უნდა ვთქვათ, რომ ურისი ველი უჩვენიანთ ბაღდასარს ვალსა, რადგანაც მტკიცებით გულქვა და შეუპირდებელი მეებად. არც ცრემლი, არც ხეყვია, არც უჭყია, ვერაფერია, ვერაფერი ვერ აძინებს ფელუის ქიოტივალე ვაჭრისა. ავი იბრტომაც ახლად გაიზადეს ბაღდასარს გულქვაში და თუ ვაჭრებივლი კაცი დაიხილებს ომეს ხოდცე, მაშინვე ხუმრობით იტყვიან ჰმავის ჯავრისა და ბაღდასარ ტერ-ბაღდასარისაო. დიდი ბაღდასარის არავის ჯავრი არა აქვს. იგი მხოლოდ იმასა სცილობს, როგორმე ბევრი ფულში თავიგოვოს და სიცივლის შემდეგ სტლის მოსახსენებელ სურფეოების ეკლესიის შემწეობის აღმადე, მართალია სურფეოებზე თუ სწავლობს, რომ ბაღდასარს ვაჭრის ვეოაფერს ავლენს. ეფერი ემტეუება ჩვენს ბაღდასარს, ბევრი უკვირებს კანონებს მისს ფულდებს, მაგრამ ვინ იყო უხამს? დავიცავთ, დატყავთ მთელი გლეხობა, აქამდისაც ბევრი უხმეგობლია და დღის შემდეგ ხოც, თუ დასცივდა, უფრო ბევრს ხმსხვევობდეს.

მხოლოდ — როდესაც ბაღდასარ ჩემშეღობივად დათვრებს ჩასჯლად, მალე და ძველ ბაბათეს თვალებორებდა, სხვათა შორის, თვლი მოპკრია ვერ აღმასრულებელ შერ-

ცელსა და აღტყებით დააფრინდა. — ვე, ეს რა მიქნია, რაზე დამიღუნა ჩემი თავი, რაზე ვაძებდა დენია ვადა... მაგრამ არა... დიდა, ოას ვამბობ ხე ხომ გუმინწინ გამოვიტანე. სხარბულით დაამოლოვა ბაღდასარამ და ვაჭრებზედას სხვ თახ და-თან გუღვევდოდა.

— არა, უნდა ცნობე წავიდე, თორემ კიდევ დამიწევება. ეს სთქვა ბაღდასარამ, ნუხანუთი ცხვირი გამოიქნა და წაისვლელად დაეძახა.

ის აღმასრულებელი ფურცელი, რომელიც ბაღდასარს ვადა ვაჭრული და ახ დაიწევებული ვეონა, გამოტოვილი იყო ჩვენის ნაცობის ორდახე გლეხის სახელობაზე და რატომ ერთი ხუთ-ჯერ აღარ უნახავს მას შემდეგ, რაც იგი გამოიქნა, ხოლო თუ დაიწევებულად სთვლიდა, ის კიდევ იმის ძილნი იყო, რომ იორდახე გლეხს ჩვენივე ნაცობა ნაცვალა მიუხაზეს, ვფული ვადა მინახდო. და აქამდის იმის ცდაში იყო, რა ამბავს მომიტანს ნაცვალთა. მაგრამ რადგანა იმ ნაცვალთ აღარ ჩამოვიდა, ბაღდასარს მოთმინების მათე ვაჭრული დაავლო თავის კარტუსს ხელი, თოხმულიდ მოიკლა თავზე, რის გამოც მისევე სია წინა ყმობიარა და აწკირობით გაუღდა გარდაშენის გზას. ვახე ნაცვალე მუხდა და ორივენი ერთად იორდახეს სახლისაკენ წავივდნენ.

გარდაშენის გუთნიდოდა, სოფელში პირველ კაცად ითვლებოდა და ლევის წინამე ლეოლოტიც კარგი ჰქონდა, დენია რომ დოცა მოეცა, თავის ოთხს შვილს ერთი გუთნული ხარკამბე, რამდენიმე დღეური სანახა-სათვის მიწა და ერთი ვენახი დაუტეოა... მაგრამ რაკ იორდახეს ოჯახს დედა ბოძი გამოეცალა, რაკი მორიშის მოყვარე და დოლოთის დამაძველებელი გოა გამოიქნა იმის ხელის, იორდახეს ოჯახის საქმე პირ-უჭულმა წავიდა. გიოს სიცივლის მისის ცოლის სიცივლი მოაჭვა და იორდახეს ძემეს ქო ოჯახიშივილობა ნებას არ აძლევდა უბრალოდ დედამისათ თვისი დენამა და სანახელი ქველებზე ვადა უნახავს... გამოიგლოვდა ძემეა და დენამა... ცხოვრების მიზანინარებად და ეკლესიაში თოხნიდებამ მალე გადაწყვიტა გულიდგან დენამის ნაღველი და ოთხი ხელ-მოკვე ბები კვლავ შეუღდა შემოიხებს, კვლავ ცხოვრებთან სამართლებელად მოეხიდა.

გაიღო, და დღებში, მაგრამ ერთხელვე შერეკული ოჯახის სულ უკანასკნელ მადლიდა. ჯერ დენამის სანარესხედა პირი არ შემოგობოდა, ჯერ ოჯახის ვერი გამოართულიყო წელსა მ დანახლისს ვაში, რომელიც მას მოუვიდა, და ფოსტის ფული ზედ მოაჭვა. გიოს ოჯახს, როგორც შემდეგულად საკმაოდ ბევრი ფული ჰქონდა და შეწერილი, და რეფიცა „ბორჩაი“ კარგზედ დადგათ იორდახენათ ერთი გროსიც არ მოეზობოდა. თახ სახლში, მართალია ფოსტის ფული გარდაღებული ჰქონდა, მაგრამ აღგილობრივმა მღვდელმა აღარ

მოუხეყნა, გინდა თუ არა წინ-გასასივლილი და საირმოცო წიარების უნდა მომცეთო. აბა ოდის იხამდნენ, შეგიწადოთ სულიერი მამისა, შეგიწინდათ, ვი თუ დედ მამა წავიგებოდა დესო, და ისიც მღვდელს მისცეს.

გულხის ავლა-დიდგას მოძრავი საქმიელი და სანახა-სათვის შეიღგენს; ამით უძღვება იგი სახელმწიფო ხაზუს და ცხოვრების ათასგვარი მოთხოვნილებას. ნაღვი ფული მის სახლში არ მოიხვევა და ამიტომ, თუ გაქრება დაადგება ვლესსა, ან მამულთ უნდა დაავიროს, ან ქარიხაზული უნდა გაჭირდეს და ან საქრწელი. მაგრამ საუბედუროდ ამგვარ მოვლენს თვისი უბედურებაც თანადსდეს. ფული ჩარჩება აქეთ ხელში. გაჭირებულ კაცს რომ ნახებ, ყელში ხელს უჭევენ და სამი თოხნი საღობეს ერთ თუმენად დაიწარჩუნებენ ხოლმე.

იორდახეს ოჯახსაც ხომ უბედურება ეწვიო; რამდენჯერმე მიზანთა ჩვენ ნაცვალ ბაღდასარ ტერ-ბაღდასარისაოც და იმამაც თვისებურნი რაკეი იხარა. იორდახეს და მისმა ძემეა პირველად სამი თუმენი ისესეს. მაგრამ ამ სამ-თუმენში ბაღდასარს კარგი ცხრა თუმენის სუფსურა აინა. ზღაურა. როგორც იყო თავი დაღწეის ამ ვაღს და დიდიყვეს კიდევ ფული აღარ ვეაღწათ, მაგრამ ერთხელ კიდევ დასტავდა იორდახეს ბაღდასარს თავი და ახლა კი სამ-ამოდ დიდოდა.

189... წელს ხოლოდობის წესებში სოფელ გარდაშენში საქარების სარინელი პირი განჩადა. როგორც სხებეს, იგი იორდახეს ოჯახსაც შეუღდა და

ურარს-კიოფს ამ ამბავს. გავითი ამ ბოას,

„რომ აქ ტრიის ვარზე საქმეთა მინსტრად და თავადს მოქმედებდა ძალიან გულთხად იხმებლეს ერთმანეთი და ეს შესდგეს ვაჭრებთან აიხმებო. ერთი იმიოთ, რომ ამ ორს სახელმწიფო კაცს დიდი ხანია პირადი ცნობა აქვთ და მეორე იმიოთ, რომ ამ ორ სახელმწიფოს შორის გულთხადი დამოკლებულება არსებობსა“.

უტეხობითი

იწვლინი. 25 ივლისის ჩესტერში გაიპაროა დიდი მიტრნი სომხეთის საქმის შესახებ. მიტრნიველ სიტყვა წარმოხსიქვა გლადსტონმა. სომხეთა ცელი მდგომარეობა ოსმალეთში, სთქვა ოპრტონმა, შედგინა მეთის-მეტად უცლის მმართველობისა. ვამოძიებამ დაამტკიცა, რომ რასაც სასუსწინ ჩაღწილ ბოროტებაზედ ამბობდენ, ყოველგვარ მართალია. ძარცვა-გლეჯვა, ძალიანობა, წაბება და მკვლევლობა—აი რა ხდება სომხეთის პროვინციებში; ხოლო ჩამდენი ამებისა არიან ქურდიან, ოსმალეთის ვაჭრი, პოლიცია და მოხელენიო. ოსმალეთის მთავრობა ახლა, როგორც წინად, ამგვარსავე შემოხვევაში, უარს-ჰყოფს ამ უწეს-რიგობის არსებობას და არაფერს ცდით-ღვებას არ ამბოდნსო, სთქვა გლადსტონმა და მიმოხედვისათვის ურდით-ღვლისი ლონსიძება მივილით, რაკა ბოროტება მოისპოს. 1858 და 1878 წლების ტრაკატების ძალით ვირობას და უმეტესად ინგლისის ნება აქვს ჩაერიოს სომხეთის მმართველი

საქმიელი სულ-მოდად გაუწევიტა. ახლა-კი თვა-საჩინოდ გაღარბდა იორდახეს ოჯახი. ასე რომ, ამ ოდესმე გამოჩნდეთ ოჯახის შიოდში, ყველაზედ უმტკროსმა, იორდახეს გაღსწევიტა მოკავშირედ დამდგარიყო. დიდად სწუხდა ახლაგადა, სოფელი თავ-მოწონე მიქი მოკავშირეობას, მაგრამ სხვა ხსნა არ სით იყო. სახელმწიფო გარდასახდა ერთ-ორად მოუმატეს, ძემეი დაუჭირა წილა, ოჯახმა იმატა და სარო-საბადებელი-კი ხელიდგან გამოეცალათ. მეტი ორანე არ იყო, ნაშეზღოვანეს გამოთხოვა თვისი ძემეს და თავის ნაბატონართან გასწია, რომელსაც აღრევე შეურდდა მოკავშირეობაზედ. ძეული და აუტანელი აყო იორდახესათვის პირველი დღებში მოკავშირეობისა. მოხმელებითი ცეცხლი იყო მისთვის თავისი ძემესი და ოჯახის მოშორება. შემოხმებში ვარდობა იორდახეს ხშირად თვადივიწყების ცქელი ხოლმე და ერთხელად უღირსად-ღვდა შეა-მიწის, ნავგამ როკა მოლაღებოდა ხოლმე და თვისს სახლის მავგერი ბატონიანთქნ დაუხვევდა, თვალში ცრემლებით ვესებოდა და სასოწარკვეთებით თმეატებდა: აჯავა გვიქვსა ჯადა—თორემ განა ჩემი დედმამიშვილი მოკავშირეი უნდა იყოს? რაკ იკლავდა სხვად, რომ ჩადიდა ცრეთი ღარიბი და მეორე-კი ვიბეს ისტებებს, აწინდების ცხოვრების უკუღმართობის ბრალი, იმ ცხოვრებისა, რომელიც ძარცვა-გლეჯაზე და ძალ-მპრებობა აჩრის ამხმებულთა, იმ ცხოვრებისა შორის, რომელიც თავის წეს-წყობილებით

გულხი იორდახეს ბრეყვამე, ის, რომელიც დღეს ბაღდასარს კლანტში განმუღუცა და ეხვეწებოდა ცრთა კიდევ დამაცადე და ვაღს გადგებოდნენ, ერის დროს კარგი ოჯახის შვილი იყო მამა მისი გიო, უ-

მხოლოდ იმის და თოხნიდებამ მალე გადაწყვიტა გულიდგან დენამის ნაღველი და ოთხი ხელ-მოკვე ბები კვლავ შეუღდა შემოიხებს, კვლავ ცხოვრებთან სამართლებელად მოეხიდა.

189... წელს ხოლოდობის წესებში სოფელ გარდაშენში საქარების სარინელი პირი განჩადა. როგორც სხებეს, იგი იორდახეს ოჯახსაც შეუღდა და

საქმეში კანონების გასაუმჯობესებლად. ახლა სწორედ დროა, სთქვა...

დასარულ მითინგმა დაადგინა: ინგლისის მთავრობა დარწმუნებული უნდა იყოს...

ოსმალით. ტელეგრაფმა უკვე გავუწყა მოკლედ, რომ ოსმალების მთავრობამ ირ შეიწყარა...

წამილიანი რედაქციის მიხარო.

ნება მისობით უგულვალად მადლო-ბა გამოუგახლო თქვენს პატრიოტულ...

ნ. ლევიანოვი 3 მან., ვ. წყვადამ 3 მან., თ. კეჭოშვილი 2 მან., მ. გუგუშვილი 1 მ., ო. საფინაძე 1 მ., ა. ანასტასიანი 1 მ., ი. ვაგინაძე 1 მ., დ. მდინარაძე 1 მ., ს. მ. არაგვლიანი 1 მ., ე. სოლოვიკოვი 1 მ., ს. ბეკერელი 1 მ., ა. ხაჩაძე 1 მ., მ. ქადაგიძე 1 მ., მ. ბუბრიძე 1 მ., ო. მყარაშვილი 1 მ., მ. მასხაველიძე 1 მ., და ჯ. ანდელაშვილი 1 მან.

მღვდელი სოლომონ ანდელაშვილი 1895 წ. ივლისი 23.

ბ. რედაქციის წესი გეგმათუ, და-ბა ახას მცხოვრებთ მუქარით შამ-სის განდობიდან ის სომეხ-დაცნა...

დეკემბერი

(რუსეთის დეკემბერი საეკონომიკური).

ამბროსი. სამიწათ-მოქმელი დეპარტამენტი აცხადებს, რომ 8 ექვინთის (16 აბ. სტ.) ბრიუსელში...

სოხი. კობერჯის პრინცმა გუ-შინ ინახულ პეტერბურგიდან და-ბრუნებული ბულგარიის დეპუტატია.

იპირის უოსა.

კულახს-მ. ვ. კანდელას: და-უბტდეულ პატრა წერილებს და კარეს-პოლდციებს რადეკთა არ ინახავს, რიცი გათიხანდებული ვაქსე გახუთავს.

განსხვავებული

ბირეგელი კერძო სამკურნალო ექიმის ნავასარდინისა (კუთაში, კარანციის ძეგლის პირდაპირ) ავადმყოფთა ილტვი ექიმის ყოველ-დღე კვირა დღეებს გარდა.

დილაობით: ბ. ს. ნავასარდინი, 11—12 საათ. იმათ, ვისაც სჭირს: სწეულბანი სახი-რურგო, ვენერიული და სივილიისი. გ. მ. ჩაქვანი, 9—10 საათ. სწე-ულბანი: თვალისა, შინაგანი და ნერ-ვების. ექ. ქალი ა. ო. სარაკიანი შერ-ბინანისა, 10—11 საათ. სწეულბანი.

ნი: დედათა სქესისა შინაგანი. ო. ზ. ბრატსკიანი. 12—1 საათ. სწეულბანი: ყურ-ნა, ყელისა, სხვირის და გულ-მკერდისა. ბ. ზ. კანანდელიანი, 1—1/2 საათ. სწეულბანი: შინაგანი და პა-სუვებისა.

სადაბობათ: ო. ფ. ბრატსკიანი, 5—6 სათ. შამბთს, ხუთშამბთს და შამბთს.

ბ. გ. გურგო, 6—7 საათ. სწე-ულბანი: სივილისი, ვენერიული, შინ-განი და კანისა.

ბ. ს. ნავასარდინი, 7—7 1/2 საათამდის.

ბ. გ. გურგო. გამოიკვლიეს ქიმი-ურად და მიკროსკოპულიად შარდს, ნახველს, სისხლს, რძეს და სხვ. რჩევა-დარჩების და რეცეპტ: აჭირისა ფსი ათი შური; ფსი კონსილიუმის და ოპირაციებისათვის—მორიგებით. საშენარ-ისა საწოლიც აქვს ავადმყოფთათვის.

დირექტორი სამკურნალო დოქტო-რი შადეიანის ნავასარდინი. (857—1468)

მაგობა ბილიისი სათამა-ბუნარო ბანისა აბით აცხადებს, რომ 9 აგვისტოს ამა წლისა ბანის შენობაში, აპრურისკულს სახლში ფრილინის ქუჩაზე, მოხდება მეორე და უკანასკნელი საჯარო ვეკ-რობა, ვეკრობის განუყოფელად, იმ მამულბანს, რომლებიც ამ წლის 24-სა და 26 ივლისს დანიშნულს ვეკრობაზედ ვერ იქნენ გასულიუ-ლი.

მალიანი მამულბანი:

მაგობაზედ ლუკა გიორგის ძე: (ვეკრობით უსყიდულ იქნა ვილ-გარბ. მელქეუმისაგან). ერთ-სართუ-ლიანი სახლი სარადეთი, მიწა ზო-ბით 163 1/2 ოთხ-კუთხი სავ; ქ. ბათუმის მე 4 განყოფილებაში, მუშე-თისა ნაწილში; თავნი ვალი 2677 მან. 69 კაბ., შემოსატანი გარდასა-ხალი 149 მან. 99 კაბ. და სულ 2827 მან. 68 კაბ.

მაგობაზედ ანდრია გრიგოლის ძე: ორ-სართულიანი ქვის სახლი სარდა-დეთი, მიწა ზომით 126 ოთხ-კუთხი სავ, 1-ლს ნაწილში, პირველს გან-ყოფილებაში ქ. ტფილისში, ზემო-მოსკოვის ქუჩაზე; თავნი ვალი 11,547 მან. 15 კაბ., შემოსატანი გარდასახალი 530 მან. 14 კაბ. და სულ 12077 მან. 29 კაბ.

უხაროვი დავით გარბაქუტას ძე და მინსინცები: სოფლია არუთი-ნას ასულ, კვაბრინი, იკანდელუტ და ასტევი კარაპეტას ასულნი: სამ-სართულიანი ქვის სახლი სარდა-დეთი, სამ-სართულიანი ფლიგელი, ერთ-სართულიანი შენობა და ფიცი-რული, მიწა ზომით 604 1/2 ოთხ-კუთხი სავ; ანუ რამდენიც აღმოჩნ-დება; მერვე ნაწილში, ქ. ტფილისში; თავნი ვალი 29,041 მან. 85 კაბ., შემოსატანი გარდასახალი 1282 მან. 97 კაბ. და სულ 30,824 მან. 82 კაბ.

ჭაჭი ადა-ბეგუბ ნანუბა, ქალი მა-მედ-ჭანას-ხან-სარდარისა; ორ-სარ-თულიანი ქვის სახლი ორის მეზონინთ, ორი ერთ-სართულიანი შენობა და ხეხილის ბაღი, მიწა ზომით 743 ოთხ-კუთხი სავ, ანუ რამდენიც აღმოჩნ-დება; შაგარის უბანში ქ. ერევანში; თავნი ვალი 7744 მან. 49 კაბ., შემ-ოსატანი გარდასახალი 350 მან. 82

კ. და სულ 8095 მან. 31 კაბ.— ერთობლივი ტიპით ივანეს ძე: 2 ორ-სართულიანი სახლი და ერთ-სარ-თულიანი შენობა, მიწა ზომით 60 ოთხ-კუთხი სავ, 2 ნაწილში ქ. ტფი-ლისში პირველ პარალელურს ქუჩა-ზედ, თავნი ვალი 7127 მან. 10 კაბ., შემოსატანი გარდ. 274 მან. 12 კაბ. და სულ 7410 მან. 23 კაბ.—

სოფლის მამულბანი:

ავნაზი ბელიქანდრეა დეკანაზდრეს ძე: სახნავი, სათბი, საძოვარი ადგი-ლები და ტყე, მიწა ზომით 1,919 დეს. 1390 ოთხ-კუთხი სავ, ტფილისის გუბ. და მაზრაში, საავარიკოში: თავნი ვალი 17349 მან. 40 კაბ., შემოსატანი გარდასახალი 772 მან. 20 კაბ. და სულ 18121 მან. 60 კაბ. ავიღანებრები: გიორგი, თემუ-რაზ, კოსტანტინე, ბარბარე, დიქ-სანდრა, სალომე და მარიამ ივანეს ძენი და ასულნი; სახნავი და საძო-ვარი ადგილები, მიწა ზომით 657 დესეტ. 1200 ოთხ-კუთხი სავ; ტფი-ლისის გუბერნიასა და გორის მაზრა-ში, ს. კასპის საავარიკოში, თავნი ვალი 5827 მან. 51 კაბ., შემოსატანი გარდასახალი 305 მან. 64 კაბ. და სულ 6133 მან. 15 კაბ.

ანდრეიკოვები: ია და ზაზა დო-ნიკეს ძენი; საძოვარი ადგილები, მიწა ზომით 518 დესეტ. 330 ოთხ-კუთხი სავ, ტფილისის გუბერნიასა და სიღნაღის მაზრაში, ზარის საავარა-კოში; თავნი ვალი 12,451 მან. 96 კაბ., შემოსატანი გარდასახალი 371 მან. 39 კაბ., და სულ 12,823 მან. 35 კაბ.

ამირადავი აბელ ივანეს ძე; სა-ხნავი, სასახლკარე ადგილი შენობე-ბით და ვენბა, მიწა ზომით; გირე-ნობის მიწობით 151 დესეტ. 300 ოთხ-კუთხი სავ, ხოლო გარდაჯირთ, რომელიც 1887 წელს მიიღა, 102 დესეტ. 1440 ოთხ-კუთხი სავ, ტფი-ლისის გუბერნიასა, გორის მაზრაში ს. პრეოში; თავნი ვალი 7639 მან. 60 კაბ., შემოსატანი გარდასახალი 364 მან. 78 კაბ., და სულ 8004 მან. 38 კაბ.

ჩოლოყუყუები: რევაზ ალექსან-დრეს ძე, ბიძინა ოთარის ძე და ელი-საბედ დავითის ასული; სახნავი ად-გილები და ტყე, მიწა ზომით 720 დესეტ, ტფილისის გუბერნიასა, თი-ანეთის მაზრაში, ამბერის საავარიკო-ში, თავნი ვალი 7947 მან. 47 კაბ., შემოსატანი გარდასახალი 236 კაბ., და სულ 8224 მან. 37 კაბ.

შეღავთიანი შემოსატანი გარდა-სახალი 56 მან. 90 კაბ., თანსწო-რად განაწილებული დანაჩრჩ ოთხ-ნახევარ წყელზედ.

ჭავჭავაძე დავით რომანოზის ძე; ვენბი, მიწა ზომით ზედამწერით 3 დესეტ. ტფილისის გუბერნიასა, სიღნაღის მაზრაში სოფ. მუკუხანში; თავნი ვალი 1800 მან., შემოსატანი გარდასახალი 108 მან. 48 კაბ., და სულ 1908 მან. 48 კაბ.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like 'ბუნების კარი ყლით ი. გოგებაშვილისა', 'გერმეთარი II მ. ყიფი-ნისა', etc.

Advertisement for 'სამოგილ შარბიანის' (Samoqil Sharbiani) pianos. Includes images of upright and grand pianos, and text describing the quality and variety of instruments.